

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA“.)

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

A „Budapesti szállodások-, vendéglősök- és korcsmárosok ipartársulata“-nak, a „Budapesti pinczér-egylet“, a „Fővárosi pinczér-kör“ az „Első magyar országos pinczemesterek és pinczemunkások egylete“, a „Budapesti kávéházigéged-egylet“, a „Szatmár-németi pinczér-egylet“, a „Székesfehérvári pinczér-egylet“, a „Szombathelyi pinczér-betegsegélyző-egylet“, a „Kolozsvári pinczér-egylet“, „Győri pinczér-egylet“, a „Révkomáromi vendéglősök és kávéosok ipartársulata“, az „Aradi pinczér-egylet“-nek, a „Szabadkai pinczér-egylet“-nek és az „Aradi vendéglősök és kávéosok egyesületé“-nek

➡ H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E . ➡

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár:

Egész évre frt 6.— Félévre frt 3.—
Háromnegyed évre „ 4.50 Évnegyedre „ 1.50

LAPTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV. kerület, Duna-utca 7. szám alatt.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Egyesült erővel.

Mit ér az írott malaszt, ha papíron marad, nincs követője? Minden elvnek, hitnek, nemes eszmének apostolai eleinte megfeszített erővel, csüggedést nem ismerve küzdöttek a cél hirdetésében, mert tudták azt, hogy nehezen értik meg. S ha régente nagy munkába került egy eszmét tág körben kiterjeszteni, hogy menne az manapság hamar? Hiszen haladó korunkban gombamódra szaporodnak az egyesületek, melyeknek alapítói lépre csalják a hiszékenyeket, nagy hű hót csapnak, s a mikor ébrednek, belátják, hogy az elért cél: semmi. Természetes, hogy a közönség, az eszme iránt érdeklődő tartózkodva áll az elv hirdetői táborában, vagy közönyös, hideg marad s távol tartja magát.

Tudtuk mi jól, mily nagy sisifusi munkához fogtunk, nem vártunk odaadó lelkesülést mindenkitől, de hitünk, erőnk nem lankadt, sőt megkétszereződött, mert oly emberek állottak a kitűzött cél élére, kik iparunk különféle ágaiban erős karokkal tartják a zászlót, melyre csak e két szó van felírva: „Egyesült erővel!“ E férfiak szívükön hordozzák azon eszméket, melyeket lapunk hangoztat. Lobogtatják a szövétnekét, melynek világánál tiszta fényben ragyog az irány. Igen! Ők meg vannak mélyen győződve arról, hogy győzni kell, s vendéglői iparágunknak fel kell virágoznia.

Azt tartják, mit a latin nép: Az összetartás által a dolgok apródonként növekednek, az egyenletlenség, fagyos hidegség által pedig a nagy dolgok is kicsinyekké lesznek. A vendéglősök széles Magyarországon szerte azon fájdalmas, szomorú tapasztalatra ébredtek, hogy csak

ott állnak a regale ügyet illetőleg, mint a szabadságharc előtti időkben, s talán akkor, midőn még egyes főurak tulajdonát képezte a regale, nem volt annak bérlése oly nehéz, nem volt oly drága, mint most, midőn községek, városok veszik meg a regale-jogot, vagy magánosok kapzsi pénzsovargását nem képesek a vendéglősök, korcsmárosok kielégíteni, mivel a bérösszeg túlhaltott, magas, s a közönség pénzszűk világban oly gyengén látogatja helyiségeiket, hogy nemesak hasznuk nincs, de még megélhetésük, tisztességes existenciájuk is meg van ingatva.

A regalet illetőleg napról-napra szaporodnak a visszaélések, s a foganatba vett megváltási módozatok nemesak hogy nem célirányosak, nemesak hogy nem javítják a régi helyzetet, hanem iparágunkra ólomként nehezedik ijesztő mérvben e középkori, avult intézmény.

Ez ügyben legelőször szólalt fel egyesületünk buzgó, lelkes oszlopa: **Stadler** Károly, a m. államvas. budapesti közp. indóházának nagyérdemű vendéglőse, a „Budapesti szállodások-, vendéglősök és korcsmárosok-ipartársulatának“ f. évi apr. hóban tartott közgyűlésen.

Indítványa visszhangra talált egyesületünk elnökének: **Gundel** Jánosnak, minden jó, lelkes, nemes eszmékért lelkesülő, buzgó szívében. Tenni kell! volt első jelszava. S szép hangú, gyújtó felhívást tett közzé ez ügyben, ugy lapunkban, mint a „Pester Journal“-ban. A felhívást ismerik már mélyen tisztelt ügybarátaink. Magva az volt, hogy milyen értelemben kezeljék a regalét? Mi lett az eredmény? Elszomorító! Mert csak egy ember: Vass János, nagybányai ügytársunk állt mellénk, örömmel ragadva meg a célt.

Nem! Nem! Ujra, meg újra felemeljük és lobogtatjuk azon zászlót, melyre ragyogó betűkkel fel van írva: Alakítsuk meg a magyar országos vendéglősök szövetségét! Nem csüggedünk, a közönyös hidegségben szunyadókat felrázza lethargiájukból kiáltó, lelkes szövegünk. A kételkedőket meggyőzzük. Hiszen az ő érdekükért harcolunk. Az „Ej rá érünk arra még!“ elvet vallók belátják igazságunkat, s körénk tömörülnek, s felkiáltanak: „Egyesült erővel, munkára fel! Most, vagy soha! A patakokból folyó, folyókból tenger lesz.“ Magyarország szíve, a főváros az, melyhez kell, hogy hazánk vidékeinek erői csoportosuljanak. Sajnos, hogy főleg a vidéki vendéglősök azok, kik nem akarják kiáltó szavunkat meghallani. Pedig saját érdekükben, nekik kellene felkarolni a fentemlített országos egyesülés megalapításának eszméjét, nekik kellene a fővárosiakkal vállvetve, egyesült erővel küzdeni addig is, míg a törvényhozás emberei valamikor a regale ügyet rendezni fogják.

A fentebb említett apr. havi közgyűlésen **Stadler** Károlynak a regale ügyben tett felszólalása, illetve indítványa napirendre kitűzve, alapszabályilag bejelentve nem lévén, bővebben tárgyalatott ugyan, de a jelen volt t. tagtársak lelkesült örömmel hallgatták Stadler ur szavait, s általában helyeselték az eszmét. Már most az a kérdés: miként, mikor és mily módozatokkal, alapszabályokkal hozassék létre a: „Magyar országos vendéglősök szövetekeze?“ Erre nézve ez ügy barátai minden erőt megfeszítve már tanácskoznak, s mi is legközelebb bőven fogjuk fejtegetni a szövetekezet alapításának eszméjét, hisszük s bizton reméljük, hogy az ige testté fog válni,

szavunk nem lesz kiáltó szó a sivár pusztában. Helybeli és vidéki ügybarátainkon van most a sor. Ne hallogassák a czélt, melynek elérése az ő odaadó buzgóságuktól függ. „Segíts magadon, s az Isten is megsegít! szól a közmondás. Mi is hiába várunk szétszakadozott erővel javulást súlyos helyzetünkre, jó eredményt, hanem ha összetartunk, egyesülünk, országos szövetkezettel alapítunk, tántoríthatatlanul, egyesült erővel küzdünk a kitűzött czélért, siker fogja koronázni művünket!

A tokaji bor s a modern borászat. *)

A tokaji bor.

Ha van valami alapja, s nem csupán költői ábránd, s ha csakugyan létezett valaha egy Ganiméd, ki nektárt töltögetett a régi görög és római Istenek poharába, akkor az a nektár nem lehetett más, mint a harmincznegyven éves, magában ért szűz tiszta tokaji essentia. Nem teremhetett az másutt, mint az öt mértföld hosszú, s magában tizenegy apró várost s néhány falut foglaló Tokaj-Hegyalja közepmagasságu bérezei oldalán. Még kevésbé gyártották azt a vegytanárok, vagy a borban szükséges ingredienciák nemeit, törvényjavaslatokkal meghatározó miniszterek.

Ezen csodanedvet adó hegyek két végpontját Szántó felett épen ugyan mint S.-a.-Uj helynél, óriás sirhalom, vagy inkább két óriás sátoralaku hegygyel jelölte meg a természet. „Hegyalja kezdődik a sátornál és végződik a sátornál.“ deakul: „Hegyalja incipit a Sátor, et finitur ad Sátor“ mond maga az öreg Corpus Juris is. Tul ezen a pontokon, terem elég bor és jó is; Toronyán, Monokon, Szerencsen, Ondon, Legyes-Bényén, Szöllőse festői szép halmain; de hiába! már az nem olyan nektár, a minőt Ganiméd töltögetett a keces Juno s a böles Minerva poharába.

Van szelidebb éghajlata a bájos olasz földnek, van forró égőve Afrikának, van olyan klíma is több földgömbünkön, mint Tokaj-Hegyaljánk szép vidékének; de mégse terem tokaji bor sehol. Elviszik a világ négy sarka felé a nemes furmintot, megfogamzik, terem szőlőt, ad jó bort mindenütt, de nem azt a csoda nektárt, melytől Páris elbódult, Venusnak nyújtja a Trója végpusztulását magában rejtő arany almát. És ennek oka földgömbünkön másutt sehol nem található talajában s földvegyületében rejlik.

Ha a mithosz isteneivel harcra kelt, de legyőzött, s hegyek sulya alatt bűnhődő, s

*) Mutatványul közöljük e cikket szerzőnek ily című s közelébb sájtó alá kerülő rüperatából. Nem lehet szavunk az ellen, sőt helyeseljük, ha valaki a „szűz tiszta“ tokaji bor érdekében sikra száll, de e törekvés becsét még inkább méltányolnánk, ha kevesebb személyi vonatkozás lengené át a különben erős meggyőződéssel irt sorokat. Szerző, úgy látszik, még a borok iskolázását sem engedi meg, s egész spártai módon saját sorsukra bizza azokat. Vagy . . . vagy . . . Szerencsés közgazdászati viszonyok között e puritán felfogásnak még volna jogosultsága, de mai helyzetünkben bizony alá kell rendelni idealizmusunkat oly tekinteteknek is, melyek fölött nem mi, de a melyek fölöttünk uralkodnak. Iskolázás és hamisítás két külön fogalom, s hogy az első eredményes legyen, nagyon is nagy szükségünk van a tudomány kalauzolására.

„Z. L.“ Szerk.

mozdulataikkal még ma is földindulásokat okozó gigaszok, vállukra emelve vagy hatan a tokaji hegyet mindenestől, s messze a torontáli rónákon letennék, — akkor hisze: ott is megteremne a csoda nektár. De hogy azt a halandó két lábú férgek, kik magok se tudják volta képen, hogy mik s hogy kerültek e földre; kényők-kedvők szerint hegyen-völgyön egyaránt gyárthassák, utánozhassák a nemes tokajit, s kazán s lombikjaikban vezethessék annak fejlődését, s más vegyészeti ingredienciákkal fokozhassák a tokaji nektár tökéletességét: rizum teneatis amici!! — Borászati kormánybiztosok, a tokaji hegy tövétől távol született pinczemesterek, kormány által szétküldött vándor tanárok és vegyészeti tudorok — ne kísértetek s ne babrálatok abban az italban, mit Istenek ajkai érintettek! A ti mesterségek, a ti tudományok nevezett eljárások csak ronthat, de nem javíthat a tokaji nektár. A tökéletesség kizárja a javíthatás fogalmát.

Mind tudják ezt s így gondolkoznak a tokaji borok régi fogyasztói: a lengyelek s poroszok is; ösmerik ők ennek a bornak árny és fényoldalait, s éppen ezen árnyoldalairól ösmerik fel annak valóságát, eredetiségét. A valódi tokajit ösmerő lengyel tudja, hogy az nem tőr, s nem hajlik meg a modern borászat által szentesített általános szabályok előtt; tisztában van róla, hogy a tokaji bort nem lehet, nem szabad fűtött kemencékkel pasztórizálni, venolinna Birschtenbinder szerint ötször-hatszor derítve kezelni; nem szabad évről-évre a fogyasztók izlése szerint egyformásítani, mert megszűnik az lenni, a mit ő keres — valódi tokaji bor.

A valódi tokaji bort ösmerők tudják a természet azon kimagyarázhatatlan titkát is, hogy még csak két tojás, két falevél se nő soha egyformán, nemhogy két vagy több évek teremnének egyforma bort. Tudják, hogy éppen az a valódi tokaji bor felösmertető jele, hogy minden száraz s borra kedvező év más-más, nemesnél-nemesebb jelleggel bíró termést ad.

Azért a tokaji borok évről-évre való egyformásítása elméletét a modern borászatnak elfogadni, egyértelmű lenne, a tokaji hegy sark és alapkővének kidinamitizálásával, hogy annak szétszaggatott darabjai hulljanak a lábai alatt folyó Tiszába. Ezt a tant csak az együgyűség hirdetheti, mely életében valódi tokaji bort még soha nem ivott, nem kóstolt. Az ilyen beszédre legjobb felelet az, mit hazánk előtt száz évvel élt fűzfa-poétája: holdmezővásárhelyi Berei Berey Farkas ezen vers soraiban oly találóan mondott el: „Mihez pedig nem tudsz, ahhoz szólni nagy kár, mert az emberek közt neved leszen kontár.“ A költő ugyan más alkalmasabb viczetet használt; de az új borászati tanok után indult notabilitások iránt való respektusból kicseréltem.

Rafael, Rembrandt, Rubens, Munkácsy egyformán festették mind remekeit? A genie maga teremt magának külön világot, külön izlést, külön iskolát; a borászat országának pedig nem volt s nem lesz soha más genieje, mint a tokaji bor.

Hát felejtik a tokaji borok évről-évre való egyformásítását, szesz- és szörpökkel való javítását ajánló nagyképű, majd fülát mondtam — tudós urak, hogy a tárgyak becsét, értékét, még a szellemi világban is, nem a mindennapiság, nem a sokaság és bőség, hanem mindig a ritkábbság s a hozzávaló juthatás, megszereshetés könnyebb vagy nehezebb körülményei határozzák meg. Ha a csillogó gyémántok, opálok, smaragdok úgy hevernének uton-utfélen, mint a kova-kövek, vagy a csergő patakok kavicsai, milliókra becsült példányok-

ban fénylenének-e a királyok s fejedelmek homlokán? Ha a tengerek fenekéről buvárharangok segélyével napfényre hozott kagylók értékes gyöngyszemeit oly könnyen szedhetnők, mint a békatekenőket a Tisza és Bodrog partjain, — szolgálnának-e a gazdag világ szép hölgyeinek nyakékul?

De lássuk a szellemi világ ritkaságait is. Ha minden kikopott színész, ha minden iskola falát kerülő deák-gyermek Petőfi, vagy Tompa hurjain tudna zengen — Homér, Virgil, Horátz nevei átérték volna-e a századok és ezredek mérhetlen mélységét s hosszúságát? Vagy ha minden vándorló asztalos-legényből egy-egy Munkácsy Mihály válnék, Jézás Pillátus előtt művét megcsodálná-e a földgömb minden művelt nemzete? Vagy ha minden kutra menő pörleány, ha minden kaczer szobaleányka Patti, vagy Kataláni csalógány nyelvén tudna énekelni, Blaha Lujza asszony ő nagyságának lenne-e miniszteri fizetése? — Dehogy lenne! Dehogy lenne!!

Alkalmazzák csak nyugodtan a modern borászat hívei ezen idézett hasonlatokat a nemes tokaji borokra, észre jönnek, hogy bizony boldogult Berey Farkas véletlenül nagyon fejkere verselt. Hátha minden esztendőben 811., 807., 836-iki bor teremne a tokaji hegyen? Vagy ha nem teremne minden évben, Vartha vegytanár ur lombikjai, s Palugyay és Jalits urak modern gyári rendszerök segédelmével, folytonosan s a mennyit akarnak, annyi 811-it, 36-ikit, 866-ikit lehetne előállítani. Vagy a két-három éves bort, husz-harmincz év adta illatta, s ó zamattal tudnák a minta-pinczében felruházni. Csakhogy éppen ez az utánozhatlan sajátosság illata a tokaji valódi bornak, mely előtt meghunyászkodnak a modern borászati iskolák, melyet se illatdús olajakkal, se virágorokkal nem tudnak pótolni. Ez az a felösmertető jelleg, melyet a Palugyayak, Jalitsok s Dományiak sat. elég édes, elég szesz és tiszta s tulságig felezifrazott ál-tokaji borúkon nem találunk meg; szerencsénkire ez az a talizmán, mely véd minket — fájdalom már igen megfogyott tömege előtt a bort ösmerőknek, s ha az iz képesek lennének előidézni, adnának-e természet ezen ritkaságaiért literenként nyolecz-tiz frtot, s ha túlhaladták a félszázados kort, nyolecz tiz aranyat? — Dehogy adnának! Hiszen az e fajta régi butellák nem is kereskedelmi czikkek, hanem csak raritások. Hát a kohinoor, s más tojás nagyságu koronagyémántok, minden értékességük mellett kereskedelmi czikkek? Nem — azok is csak raritások.

Mindezen elmondottak daczára, ha a kormány jónak látja nemzetgazdászati szempontból az új borászati tanokat hazánkban is érvényre juttatni, s a mintapince által felvetett eszme szerint az évenkénti tömeges bor-egyenlősítést, s az egymástól nem sokban elütő jellegű, bár külön hegyvidékeken termett borok összekeverését, vegyítését, nyelvükön összeházasítását helyesli, — ám tegyék; a törvényjavaslat szavai szerint a mustból hiányzó ingredienciákat adják belé, szóval a franczia borkezelést inaurálják hazánkban is. — Tokajnak nincs ellene semmi kifogása. Hiszen van Érmelléken, Badacsonyban, Beregben, Borsodban, Ugocsában, Erdélyben, Aradban, Baranyában, Magyarádon elég egyforma jellegű fehér bor. Budán, Egerben, Szegszárdon, Visontán, Villányban sat. elég veres bor; rakjanak össze sok, nagyon sok pénzt, csináltassanak két nagy óriási hordót, az az egyikbe öntsék össze Magyarország általam kijelölt minden vidék fehér-, a másikba pedig veres borait, s tartsanak egy fényes kiházasító ünnepélyt, tartsanak egy nagy lakodalmat a

mintapinczében, tágas hely, a papi kötelességet elvégzi: Vartha vegytanár ur, násznagyk lesznek: Miklós Gyula és gróf Keglevich István, vőfölyek: Hammersberg Jenő és Dományi urak, lovaslegények lesznek a gyógyborok kezelői: Krigner György és Stein Ernő: a lakodalomra elme gyünk mi is tokajiak, kik az öreg zászló hivei maradtunk, atyafiak vagyunk szegről-végről úgy is, csak nekünk idehaza hagyjanak békét, hagyjanak meg minket a mi elmaradottságunkban, mi nem kérünk a kormánytól anyagi támogatásti oktatást éppen nem, hadd maradjunk mi a mi barbár rendszerünknel, hadd ezetesedjenek meg a mi boraink hordóinkban, hadd jöjjenek forrásba hadd csináljanak üledéket butelláink, ne gondoljon velünk senki, a mi meg nem eszedik, annál drágább, a mi üledéket nem csinál, annál keresettebb lesz — tiz-husz év múlva. Egyet kérnénk mi a kormánytól csak, és az is oly esékélyesség, nem jár senki más kárával, hátrányával, költségnbe a kormányának egy fillérbe se kerül, és nekünk ezt követelni kéni teljes jogunk van: parancsolja meg hatalmával s befolyásával, hogy a birodalom határain belül egy a természetök, mint a kereskedők fa- vagy üveg borelárúsításra használt edényeiken, használhatva szabadon, a jóbor, szűzbor, chinabor, vasbor s bár miféle elnevezést és cifra ragaszokat, ezt az egy nevet: „Valódi tokaji bor“ száz firtól ezer firtig annyiszor-mennyiszor terjedő büntetés sulya alatt senki, még mi tokajiak se használhassuk addig, míg annak használatát a tokaj-hegyaljai tizenegy város által választott s a kormány által megerősített tizenegy tagu bizottság tettleges izlés után saját pecsétjével lezárva — meg nem engedte. És ezzel mi tokajiak meglennénk mentve, kik a régi nemes tokaji borok védelmére keltünk, a felénk zúdoló s már köztünk is tért foglalni kezdő modern borászat szédelgéseitől, — s unokáink is áldani fognak legalább ezért a Tisza-kormányt.

Hisznek nemesak Tisza Kálmán miniszter úr de a király ő felsége is tokaji bort természet gazdák; és ha gondolkozik, mint szakértő e tárgy felett, reá jön, hogy nincs más mód, hazánk ezen nevezetességének, a világhírű tokaji bornak megmentésére, mint az én szerény javaslatom.

Amerikában körülbelül oly nagy kiterjedésű területen termelik e világhírű Havanna-szivart is, miut nálunk a valódi tokaji bort; ott is szabadelvű a kormány, mégse bocsájt egy darab Havanna-szivart sem forgalomba, sem oda haza, sem a külföldre, míg azok hitelesítve nincsenek. Elhiszem, ha ez a Tokaj is Amerikában lenne, vagy ha Európában lenne is, de nem a Tisza, hanem Szajna, vagy a Themse partjain, ott nem tétatne bele Széchenyi Pál törvényjavaslata ingredienciákat. Ingredienzia! rettenetes szó, még csak hallásától is émelyedik a becsületos magyar nyomor.

Lehet, hogy ha én is érmelléki, alacska, sz.-péteri, badacsonyi, somlai, beregszászi, szőlősi sat. másodrendű hegyeken természetnek bort, s ötven év óta magam, harmadik századra már családom, Mezösy János ős atyám 1704—10-ig a s.-pataki kollegium főgondnoka, már 1684-iki jegyzetei szerint saját szekerein vitetett Bécsbe ántalagokat, — nem lettünk volna folytonosan tokaji bortermesztők s tolsvai lakosok, én is másképen, más szemüvegen nézném ezen francia divat után törekvő kezeltetését a magyar boroknak. Mert látva és tapasztalva, hogy — Tokaj kivételével — hazám minden szőlőhegyei termése jóságra emelkedik, ára s keresettsége ezen új kezelési rendszer által húsz-harminez százalékál fokozódik. Lipótmezőre való lenne az a bortermesztő gazda, ki még akkor is ragaszkodnék saját lakvidéke régi borkezelési rendszeréhez, s vakon nem hódolna, ezen egészséget nem rontó s kézzelfoghatólág

— Tokaj kivételével — minden hazánkbeli bortermesztő gazdára kisebb-nagyobb arányban hasznót ársztó divatos borkezelés követelményeinek.

De így, midőn látom, hogy szegény hazám ezen egyedüli nevezetessége, melyre büszke lenne a világ legnagyobb és leghatalmasabb nemzete is — a tokaji bor, ezen új borászati rendszer reá való alkalmazásával veszélyben forog, s midőn már látom a jeleket Tokaj-Hegyalja saját határain belül is, hogy a régi szőlőművelés és borkezelés rendszerének elvetésével a leghiresebb bortermesztő családok egyesei — Hammersberg urat nem is említve — még erdő-bényei és tolsvai Szirmay Ödön is, az új borászati tanok inaugurálására szövetkeznek a berlini Stein Ernővel és hasonlókál; s midőn látom naponta, hogy a hegyaljai városokban, titkosan bor név alatt hordókban szállítják be a soproni szirupot, s Bécsből, Temesvár szeszgyáraiból; zsidósan kiejtve: a spritet. Ily viszonyok között nincs más mód, mint ha élek még ez évben, legfeljebb a jövő szüret alatt, egy kizárólág tisztán tokaji bort természet gazdákból álló gyűlést Tolesvára, vagy Mádra összehívni, hol határozzuk el, ha valjon Tokaj-Hegyalja is rálépjön nyiltan az új borászati iskola által kijelölt ösvényre? Ússzunk-e mi is az áramlattal? Vagy váljék szét két pártra Tokaj-Hegyalja s mi külön alakítsuk meg a meghatározandó módozatok alapján a régi művelés és borkezelés mellett maradó szövetkezetét; minden tokaj-hegyaljai szőlőbirtokos nyiltan valja be pártállását; de a képmutatókkal ne engedjük tovább Tokaj jó hírnevét aláásatni, hadd tudják magokat a vevők is tájékozni, kinél mit keressenek. Én ugyan előre megmondom, hogy még ha magam maradok is, — mit nem hiszek — erősen fogom védeni az öreg zászlót, s ha nem bírja tovább a 73 éves kar fenllobogtatni, ezen szavakkal adom által fiannak; „Ha szegény maradsz is, ezt a zászlót el ne hagyj, mert ezzel van összefűzve Tokaj híres becsülete, s ha ez porba hullt, Tokaj neve vele együtt sirba szállt.“

Urak! mit mondtok? Kárhoztatni való lenne-e az az öreg arabs, ha valami angol és muszkafaj lovak keresztezéséből ellállítottván, egy divatos új, rosz, s ő maga nemes régi szürke arabs fajtát az enyészettől védelmezve, még unokáink is szívére kötné? Az új borászok meglehet ezt az öreg arabsot is kinevetnék. Tolesva, 1886. június 26.

Mezösy László.

Az italmérési regálejog megváltásáról.

(Vége.)

A mi pedig a volt földesurak és nemesi földbirtokosok által — magától értendőleg teljes egyenérték mellett — önként megváltás alá bocsátandó italmérési regálejogot illeti, véleményem szerint e tekintetben lehetőleg rövid záros határidő alatt nyilvanítandó opció volna az illető községeknek engedendő, s a megváltási elsőbbség a községek részére, vagy egyedül, vagy bizonyos kategoria szerint, magától a lakosság számához képest fenhagyatik, hogy a megváltást, ha és a mennyiben ezt a helyi körülményekhez képest magukra nézve előnyösnek s hasznosnak találják, a törvény korlátai közt érvényesíthessék, s csak akkor lépne az állami megváltás hatályból, ha a községek a reszökre fentartott megváltási kedvezményt igénybe nem vennék.

Tudjuk és sajnosan tapasztaljuk ugyanis, hogy a községek testületi kiadásai az utóbbi

időkben úgy szölván rohamosan felszaporodtak, hogy főleg a nagyobb községekben a népnevelési és humanisztikus költségek mindinkább mutatózkodó mérvben veszik igénybe a lakosságot úgy hogy a tulmagas községi adók már az egyenes állami adók bevehetését is veszélyeztetik.

Az államnak, mely elvégre magán inkább segíthet, mint egyes községek, nem lehet feladata, hogy minden lehető jövedelmi forrást magához ragadva monopoliumul kiaknázzon, neki tekintettel kell lenni a községek prosperálására is, mert a községek képezik az állam épületének legalsóbb alapját, s ha a községek saját háztartásuk terhe alatt összeroskadnak, ez magának az államnak romlását is szükségképpen feltételezi.

A köztapasztalás szerint még eddig valahol a községek az italmérési regálejogot megszerették, ez ügylet reájok nézve általában hasznosak és nyeresémesnek bizonyult, úgy hogy az italmérés fokozott jövedelméből a vételárt biztosan és pontosan törleszthetik, sőt azt több községek sokkal kevesebb idő alatt, mint előirányozva volt, egészen le is törleszthették. Nézetem szerint tehát nincs alapos ok attól tartani, hogy az állam- és országutak, vagy újdton nyitandó vaspályák és egyéb közlekedési eszközök vonalainak időközi esetleges megváltása miatt a községekben a megváltott italmérési regálejog jövedelmezősége oly tetemes csökkenést szenvedhetne, mely a községeket anyagilag tönkre tenné, mert az italmérési jog jövedelmezősége főleg a helybeli állandó belfogyasztásról függ, ez pedig természetesen a népesség számával fokozatosan növekedik, s ha az italmérési regálejog megszerzésének ügylete némely községre nézve esetleg oly nyeresémes válhatnék is időjártával, mint ezt némelyek jósolják, ez bizonyára józanul nem irygelhető a községeknek, s nagyon különös volna csupán ez indokból ellenezni az italmérési regálejognak a községek általi megváltását.

Ide járul, hogy a sok ezerre menő volt jobbágyközségek törvénynél fogva különben is az évnegyedi, illetőleg félévi urbéri bormérés jogát, mely már eredetileg a községi háztartás gyarapítására engedélyeztetett, még most is gyakorolván, míg az esetben, ha a számukra biztosított opcionál fogva a helybeli italmérési regálejogot is magukhoz váltanák, az ekként egyesült italmérést, az e körül már oly annyira elhatalmasodott csempészkedések és kihágások gyökeres kiirthatása mellett okvetlenül észszerűbben és jobban étekesíthetnék, de a legalsó sorban különben is reájok nehezedő rendőri felügyeletet és szolgálatot is szivesebben és olcsóbban gyakorolhatnák, más részről, ha az italmérési regálejog minden kivétel nélkül államosították, a volt jobbágyközségek urbéri bormérési joga a dolog természeténél s a tárgy egyöntetűségénél fogva szintén és külön megváltandó lévén, ezzel az állam váltásági terhe tetemesen szaporodnék.

A községek részére az italmérési regálejog megváltásánál az állami közvetítés csak az esetben volna biztosítandó, ha és a mennyiben azok saját erejükből érvényesíthető törlesztési kölcsönök útján, a váltáságösszeget megszerezni képesek nem lennének.

A jó hirben álló községek nagy valószínűség szerint önállóan biztosíthatnák s pontosan törleszthetnék a váltásági összegeket, mivel az italmérési regálejog felhozott jövedelmére, mely az egyéb községi jövedelmektől szigoruan elkülönítve különös fedezetétül szolgálna a felveendő váltásági kölcsönnek, tisztességes töképenzesektől és a hazai szolid pénzintézetektől — főleg a jelenlegi pénzhiány és alacsony ka-

matláb mellett — olcsó törlesztési kölcsönöket kaphatnának: s különösen remélhető volna, hogy ez irányban a pesti hazai első takarékpénztár egyesület, mely már ugy is számos községgel áll hitelviszonyban, buzdító példával menne elől a többi pénzügyintézetek közt és szokott készségével hozzájárulna főleg a székhelyéhez közelebb eső megyékbeli községek váltásügyletének keresztülviteléhez.

Vannak azonban a községi megváltásnál figyelembe veendő oly körülmények is, melyek némileg megnehezítik a váltásági műveletet, de ezek az állami megváltásnál is szintén csak felmerülhetnek.

Igy például sok helyen igen költséges s nagy értékű fogadó- és kocsmaépületekkel áll kapcsolatban az italmérsi regálejog; továbbá a közigazgatási tekintetben népes községekhez csatolt számos pusztákon is szintén nemcsak ugynevezett csárdák, hanem nagyszerű és jövedelmes fogadók is léteznek, melyeknek gyakran egészen más tulajdonosai vannak, mint a velük szomszédos községek belsejében fennálló italmérsi helyiségeknek s habár a pusztai csárdák mint rablók menhelyei közül az ötvenes években számosan bezártak, sőt le is romboltak, s többé meg sem nyitattak, de másfelől 1867. év óta s főleg az újon nyitott vasutak vonalain újabb csárdák és italmérsi helyiségek keletkeztek, s így az italmérsi jogosultság a közigazgatási hatóságok elnézésével, sőt olykor pártfogása mellett, főleg a népes községek területén kívül inkább terjedt mint csökkent.

Mint hogy azonban az italmérsi jog gyakorlása a jelenleg fennálló fogadók, kocsma- és csárdáktól elválasztható, az italmérsi épületek igénytelen véleményem szerint megváltási tárgyal annál kevésbé szolgálhatnak, mivel az épületeket a regalejog tulajdonosai külön és önállóan is értékesíthetik. Így például azok, mint a népes községekben különben is leginkább is piacokon s a legszemrevalóbb helyeken álló épületek, boltoknak, de községházakul, iskoláknak, csendőrségi és pénzügyőrségi laktanyáknak stb. is célszerűen használhatók; a népes községek belterületén kívül eső és a pusztai fogadók, kocsma- és csárdák épületei pedig a mostani tulajdonosok által gazdasági célokra fordíthatók, nagyobb szerű és költségesebb efféle pusztai italmérsi épületek rendszerint ugyanis csak a terjedelmesebb birtoktesteken léteznek.

A népes községek területén kívül gyakorolt italmérsi jognak megváltása s jövőbeni kezelése azonban már csakugyan a közbiztonság és országos közlekedés szempontjából is legcélszerűbben maga az állam által eszközölhető, szerintem különben is alig lévén feltehető, hogy ilyen saját keblükön kívül fennálló italmérsi megváltására a községek igényt tartathatnának.

Annyi bizonyos, hogy ha már az italmérsi regalejog országszertei megváltása szőnyegre hozatott, ezen ügyletnek a lehető legrövidebb idő alatti legombolyítása főleg a jogosult feleknek áll érdekében, mert italmérsi tiszta jövedelmük főleg a népes községekben köztapasztalás szerint évenként csökkenőben van, és annál inkább elértéktelenedik, minél tovább húzódik a különben kikerülhetlennek vélt megváltás. De másrésztől akár a községeknek, akár az államnak józanul felfogott igénye szintén azt tanácsolja, hogy a reájok néve biztos jövedelmest és nem megvetendő nyeresémet ígérő váltásági művelet érvényesítését, felhasználva a kedvező pénzpiacot is, tehetségük szerint sietessék.

Hogy a megváltásnak közel kilátásba helyezése, a mennyiben az italmérsi regale akár mint tartozék a fővagyonnal együttesen, akár

mint elválasztás esetében ingóságot képező önálló jog nélkül bírói végrehajtás, illetőleg árverés alá, a vételárra inkább csökkentőleg mint fokozólag hat, tagadhatlan: amennyiben azonban a megváltásnak teljes egyenérték szerint keresztülvitelére biztositottnak tartandó, ezen értékesítkedés jelentékeny nem igen lehet.

Továbbá, hogy az italmérsi regalejogossultak mint ilyenek, a váltásági teher törlesztéséhez járulásra nem kötelezhetőek, természetes dolog ugyan, de viszont, ha ők, mint községi tagok, a községileg megváltott italmérsi regalejog hasznában és jövedelmében — habár közvetve is — részesülni kívánnak, a váltásági teherben szintén tartoznak részt venni, szerintem magától következik.

Egyébként habár nagyban hangsúlyoztatik is, hogy az italmérsi regalejog váltáságát a volt jogosultak jövedelmező gazdasági beruházásokra fognak fordítani és felhasználni, ezt részéről csak a nagyobb uradalomnál s rendezettebb gazdaságoknál vélem alaposan feltehetőnek, mert az adóságokkal túlterhelt középbirtokos osztály, a telekkönyvi kitüntetés hiányában általa ez ideig — talán saját szerencséjére — jelzálogos kölcsön tárgyaúl külön fel nem használható italmérsi királyi kisebb haszonveteli jog váltáságot leginkább csak súlyos terheinek törlesztésére fogja fordíthatni, noha ugyan tagadni nem lehet, hogy ezzel is jelentékenyen könnyítheti magán; a nagy többségnél azonban az italmérsi váltáság minden maradandó gazdasági eredmény nélkül épen úgy el fog enyészni, mint ez az urbéri országos kárpótlással, vagy újabb időben a szőlődezsma-váltással történt.

Tóth Lajos.

Közügylési jegyzőkönyv.

Felvétetett Aradon 1886. évi június hó 21-én este 12 órakor az új városház földszinti kis termében a rendkívüli közgyűlés alkalmával.

Jelen voltak:

Novotny Lajos elnök, Michl József alelnök, Homolay Bertalan titkár, Deutsch Károly pénztárnok, Kormos Adolf ellenőr, Húzó István, Sonn Mór, Szabó István, László Antal, Steiner János és Luszká József választmányi tagok, — a rendes tagok sorából 35-én. — Jelen volt továbbá Wittmann Károly az aradi vendéglősök és kávéosok buzgó alelnöke, nemkülönbén Nagy Jenő Temesvárról mint vendégek.

Elnök a szép számban egybegyűlt tagokat melegen üdvözölve, a közgyűlést pedig határozatképesnek nyilvánítván, a közgyűlést megnyitottnak mondja ki s kéri az egyleti titkárt, miszerint a napi rendre kitűzött tárgyakat még pedig első ízben az újonnan átdolgozott alapszabályok felolvasását eszközölje.

Az egyleti titkár a szót átvevén következő bevezetéssel kezdte meg a tárgyak előadását:

Igen tisztelt közgyűlés! Együletünk folyó hó 19-én tartott rendes választmányi gyűlése alkalmával tisztelve szeretett elnök Novotny Lajos ur megint egy szép és nemes tanujelét adta az egylet iránt érzett s mélyen gyökerező rokonszenvének, ugyanis a mondott napon az egylet sorába rendes tagúl belépve, egyuttal a munkaképtelen egyleti tagok segélyezésére alapított alaptökéhez 10 frttal járult hozzá.

Ezen nemes s önzetlen tette nem szorult dicséretre, — mink azonban kik úgy elnöki állásának elfoglalása óta az egylet érdekbeni buzgóságát és áldozatkészséget ösmerjük, mint a kik őszinte iránybani ragaszkodásunkat mindenkor a legszívélyesebben tanusítjuk, mink most se mulasztottuk el eme ragaszkodásunk-

nak tetteleg érvényt szerezni, a midőn ugyanis az egylet ugyancsak folyó hó 19-én tartott választmányi gyűlése e nemes adakozásaért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott s azt elnök úrral írásban közölni rendelte.

Ezen jegyzőkönyvi köszönetnyilvánításnak kivonata elkészülve, legjobb alkalmat látom a mostanit, hogy azt tisztelve szeretett elnökünknek kézbesítsük s egyuttal nekie kívánjuk, hogy a magyarok istene ötlet nejevel — zászlónk nemes érzésű anyjával — egyutt az emberi kor legvégsőbb határáig örömrünk s az egylet javára éltesse.

„Szünni nem akaró lelkes éljenzéssel fogadtatván, a köszönet nyilvánítás elnök úrnak kézbesítettetett“.

Ezek után az újonnan átdolgozott alapszabályok 1—64. §-ig átolvasatván, azok kisebbszerű de el nem fogadott megjegyzések után általánosságban elfogadtattak, változást szenvedett csupán eme alapszabályok 37. §-a, mely is azon módosítással fogadtatott el, hogy a temetési járulék első osztályú tagoknak 50 frttal, másod osztályú tagoknak pedig 40 frttal szolgáltatassék ki.

Elnök jelenti, hogy az állandó választmányi tagok sorában 4. választmányi tagsági állás megüresedett és pedig Rozenzweig Albert, Klein Ignác, Röhrich János és Bozda János helyett, — felhívja a közgyűlést, hogy erre legjobb lelkiismeretük szerint a legérdemesebb egyéneket válasszák meg.

Eme bejelentés folytán a közgyűlés által egyhangulag Kmettykó János, Kochta Venczel, Kittl Nándor és Lübeck Herman egyleti rendes tagok lettek megválasztva.

Az így megtörtént választás után Lübeck Hermann megválasztott tag 10 frtt adományozott a beszerzendő szalmecsekre, mely szép tetteért neki jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott.

Elnök további indítványa, miszerint a polgár vagy úr által ezen közgyűlésre átengedett városházi kis teremért köszönet nyilvánítások

„egyhangulag elfogadtatott s Michl József egyleti alelnök vezetése mellett Kormos Adolf ellenőr küldetett ki a köszönet nyilvánítás személyes kifejezése végett.“

Elnök további bejelentése, miszerint a folyó évi április 12-én megtartott választmányi gyűlés alkalmával a megüresedett egyleti titkári állásra Komolay Bertalan úr lett megválasztva, kéri egyuttal a közgyűlést miszerint eme választás jóváhagyassék s a titkár állásában megerősítessék.

„egyhangulag tudomásul vétetett s a titkár választása megerősítettetett.“

Ezek után Michl József egyleti alelnök vevén át a szót, indítványképen előterjeszti, miszerint Gundel János úr a budapesti szálloda-vendéglős és kocsma-rosok ipartársulatának érdemdús elnöke, továbbá Kammerer Ernő úr a budapesti pinczér egylet tiszteletbeli elnöke, valamint Schopper Ferencz úr szálloda igazgató és a budapesti pinczér egylet derék elnöke a magyarorsodás terén szerzett érdemeik elismerésül, — végre pedig a kőbányai sörfőződe részvénytársulatának igazgatósága a magyarországi pinczér egyletek érdekében lett kiváló szolgálatai elismerésül az aradi-pinczér-betegsegélyző és temetkezési egylet disztagjaivá választassanak meg

„Szünni nem akaró éljen kiáltások mellett ez indítvány egyhangulag elfogadtatott s nevezettek részére a diszokmányok kiállítását és kézbesítését elrendeltetett.“

Napi renden több tárgy nem lévén, elnök a közgyűlést szép zárbeszéd kíséretében berekeszti arra serkentvén a jelen volt fő és

fizető pinczéreket, hogy az egyesület érdekében hatáskörükön belül oda iparkodjanak, miszerint az egyesületbe minél számosabban belépjenek.

Kmf.

kiadta:

Homolay, titkár.

Jegyzőkönyv.

Fölvétetett a „Szabadkai pinczér egyesület“ f. év június hó 12-én tartott választmányi gyűlésén. Jelen voltak: Lichtnekert Károly elnök, Markovics András alelnök, Borsody Ig. titkár, Thiry Hugó pénztárnok, Abácz Ferencz gondnok, Vukics Ferencz, Tótcseh Ignác, Ehrfurt Hugó, Opolzer Mihály, Randvegh József, Sauer Kálmán választmányi tagok.

Ekkor az elnök az ülést megnyitotta, titkár a múlt ülés jegyzőkönyvét felolvassa, mely Lichtnekert Károly elnök és Markovics András alelnök ur által hitelesítetik.

Thiry Hugó pénztárnok, június havi bevételt 75 frt 20 kr. mutatja ki. Tudomásul vétetik.

Következik a városi tanács leirata, melyben az egyesület határozatilag értesítik, miután az egyesület közhasznú és jótékony czélú intézmény zászlóira, a városi czimer megengedtetik eljenzéssel tudomásul vétetik.

Következett választmányi tagok választása miután Csik József és Kovács Elek, a városból elutaztak, megválasztott nagy szótöbbséggel Opolzer Mihály póttag, és Micsányi János. — Ezzel az ülés véget ért.

Borsody I., titkár.

Különlélék.

Tisztelet hátralékos előfizetőinkhez! Az aratás ideje levén, elmélkedjünk az aratásról. Aki mint vet, úgy arat — mondja az arany közmondás. — Bár ritka eset, egy közmondás megegyezése, most mégis oda jutottunk — fájdalom — hogy e ritka esetek számát szaporíthatjuk. — Mi, nem kimélve fáradságot és költséget, elvetettük 1884-ik évben a nemes eszmékkel telt magot, de úgy jártunk, mint ama gazda, kit vevői ígértetés után cserben hagytak; vagy mint ama gyáros, kit hitelezői folyton elhalmozták megrendelésekkel, de a fizetés ideje felől tudni, mitsem akartak. — Lapunk, a koresmáros ipart üzök öszinte barátja, be-be köszönt megszokott barátságos modorával a házi gazdához, szívesen is fogadtatik, de némely helyen úgy megjárja, hogy az utiköltség melyet 1 és 1/2 évi vándorlása alatt elköltött, még nem térített meg neki. S most midőn lapunk e kalandos utazását szíves tudomására hozzuk, teszszük főleg azért, hogy tisztelt hátralékos előfizetőink becses figyelmét felhívjuk elvállalt kötelezettségeik teljesítésére. — Vegyék szívükre az általunk képviselt szent ügyet, melyt. előfizetőink s különösen a hátralékosok közönyén fog hajótörést szenvedni.

Gundel János úr, ipartársulatunk nagyérdemű elnöke kedves szüleinek látogatása czéljából legutóbb néhány hetet Amsbachban (Bajorország) töltött.

Ujvidéken az „Erzsébet“ szállodát Mayer Imre verseczi vendéglős bérelte ki.

Az ujvidéki vendéglősök ipartársulata Savits Demeter elnöklete alatt a múlt hetfőn tartotta első közgyűlését. A társulatnak eddig 120 tagja van.

A szepesmegyei Virágvölgyi fürdő vendéglős helyiségét Koloszar Imre régi derék főpinczér bérelte ki. Sok szerencsét!

Hymen Steiner József a Ruscher-féle vendéglős főpinczérje eljegyezte Czeglédről Moskovics Jakab szállodás úr bájos és kelleműs leányát Jenyt. Isten áldása legyen a kötendő frigyen!

Pécset a „Vad emben“ szállodát Mihálovits György szállodás úr egész ujonan alakította át s f. hó 25-ikén leend megnyitva.

Szarvason a „Bárány“ szálloda mellék-helyiségeivel együtt f. év szeptember 29-től fogva három évre az ottani regalé bérlőség által bérbeadtatik. — A szegedi m. kir. államjósághoz tartozó Nagy Jérczei italméresi jog épülettel 2190 frtért f. évi október 1-től fogva 3 évre bérbe adatik.

Walter Ferencz urat ipartársulatunk szeretett alelnökét és Walter Károly urat lapunk munkatársát súlyos vesztesség érte, feledhetlen nővérének Tóth Józsefné szül. Walter Mária úrnő kora halálával. A temetés ritka fénynyel ment végbe Esztergomban. Az öszinte részvét kísérete utolsó útjára a páratlan nemes szívű gyámolát a szegényeknek, árváknak. — Mint az érseki város birájának neje feltűnő szerepet vihetett volna, de szerénysége s nemes szive fényt és pompát kertüle, hanem ember barátján segíteni, a szegények nyomorát enyhíteni volt élet czélja. S azt fiatal kora daczára elérte. 37-ik élet évében ragadta el őt a halál özvegy anyától, szerető testvéreitől és gyöngéd férjétől, nem könnyörülven meg, még a szegények zápor könnyein sem, kik benne egyik legfőbb gyámolójukat, inség facsarta könnyeiknek és fáradhatlan felszarítójukat veszték el. Legyen nemes szive porhüvelyének könnyű a föld és enyhítse szeretteinek fájdalomát mindnyájunk öszinte részvéte.

A krondorfi „Stefánia forrás“ magyarországi vezérügynöke Frischauf J. vendéglős úr. A hazai alkálikus vizek közt e víz kiváló figyelmet érdemel. Melegen ajánljuk üzlettársaink figyelmébe. Főraktár: Budapest. VI. Váci-körút 1. szám.

A „Fehér ló“ szállodát Walter Ferencz szállodabirtokos úr eltávozására végett Walter Károly úr vezeti. A magyar emberek többnyire e vendéglőt látogatják. Isten éltesse Őket.

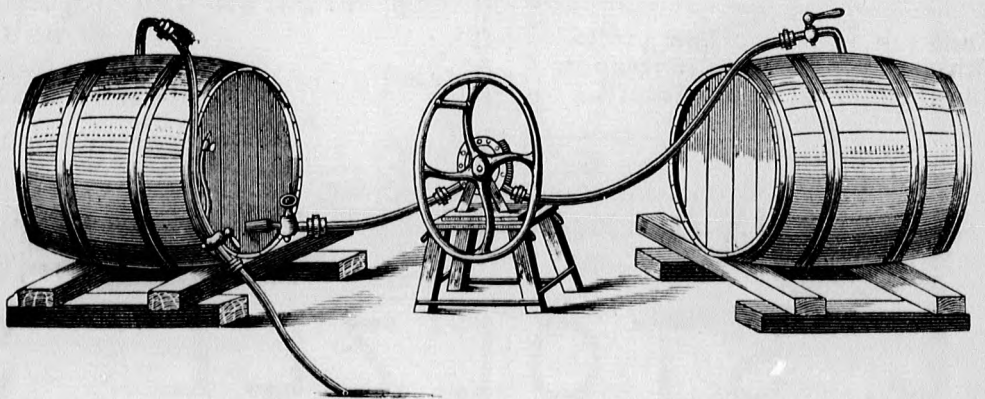
Az aradi pinczér-egyesület legutóbbi közgyűlésén Gundel János, Kammer Ernő urakat és Schopper Ferencz urat a budapesti pinczér egyesület elnökét tiszteleti tagokul választotta. A diszokmányok átnyújtásával Ihász György, Sztanoj Miklós és Langer Vilmos urak lettek megbízva.

Gundel János úr, vendéglős ipartársulatunk tagjait f. hó 13-ikán promontóri villájába egy kedélyes délutánra meghívta. A kedves együttlét alkalmából pohár felköszöntőt tartottak Stadler Károly úr a vendégszerető házi gazdára Gluck Frigyes úr a gondos házi asszonyra és Kammer Ernőre. Gundel János úr ipartársulatunk tagjaira.

Számrejtvény.

(Kalocsay Somától.)

1. 8. 2. 14. 5. 19. 7. Szatmár megyében egy falu.
9. 10. 20. 12. 25. 4. folyó vizen veszedelmes.
6. 11. 18. 19. 28. 24. a szerelem ezzel jár.
13. 15. jó a pecsenyéje.
17. 22. 28. 23. 27. 20. veszedelmes ha háborog.
16. 26. 11. 16. 3. ló, kitűnő eledele.
21. 2. 20. 16. nő nevek közt megtalálod.
1—28.

Miskolczy S. és társa.

BUDAPEST, Váci-körút 55.

Ajánlják borpreéseiket, szállóüzvikat, részből készült borfejtőgépeiket, továbbá a legkitűnőbb kerengő, és kettős nyomású szivattyúkat; réz összekötő csavarokat; hor-dócsapokat, összekötő csavarokkal; közönséges, kifolyó rövid- és hosszúnakú serpezs-göcsapokat; mézga (gummi) tömlőket, kender betéttel; kender-tömlőket; azon-kivül kerti- és tűzi fecskendőket, házi- és udvari kutakat, valamint mindennemű gazdasági- és gőzgepeiket, malomberendezéseket, és minden e szakba vágó készülé-kek és munkálatokat.

Löwinger Károly

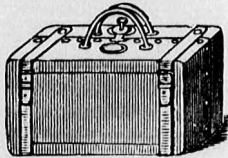
cs. kir. udv. böröndös.
Budapest
 Főraktár: Kis hid-utca 10.
 Fiók: Bécsi-utca 3.

Ajánlja nagy választéku
 utazó böröndjeit

a
 vendéglősök és főpinczerek
 részére pedig a legzeleszerűbbnek
 bizonyult

pénzes tárczáit.

A tárczák
 Sztanoj Miklós
 találmányai!!!

➔ Üzlet alapítás 1804. ➔

Ludvig József utóda

fegyverműves

Budapest, Muzemkörút 5. szám
 Ajánlja dusan berendezett raktárát
 mindennemű vadász-, sörétes és cél-
 fegyverekben, továbbá szobafegyverek
 és pisztolyok. Forgó és célpisztolyok
 teljesen belőve, jótállás mellett. Nem
 tetszés esetén 14 nap alatt kiesérltetnek
 Elvállal
 minden e szakba vágó javítá-
 sokat, pontosan és gyorsan a
 legolcsóbb árak és jótállás
 mellett.

➔ Üzlet alapítás 1804. ➔

KUNZ és MÖSSNER

vászon nagykereskedők és fehérnemű-gyárosok.

A magy. kir. első honvéd kerületi tisztii egyenruházati egyletnek
 fehérnemű szállító

BUDAPEST, KIGYÓTÉR (a „Szép Juhásznő“-höz.)

Ajánlják

valódi rumburgi, irhoni, kreász, hollandi fonál
 és sziléziai vásznaikat,

mindennemű asztal és kávésterítékeket, továbbá gyer-
 mek, női és férfi mindennemű fehérneműket,

szállodák, vendéglők és kávéházak

szükségleteihez mindennemű gyártmányok
 nagy választékban.

Menyasszonyi kelengyék

270 frttól 500 frtig és feljebb.

Illustrált és áru-magyarazattal ellátott árjegyzékeket kívánatra
 bérmentesen küldünk.

A vásznak valódiságáért kezeskedünk.

MOLNÁR és SÁRKÁNY

➔ első háztartási és konyhaeszközök raktára ➔

Budapest, dorottya-utca 6, Wurm-udvar.

Nagy választékban

FŐZŐ EDÉNYEK nickel, veresrés, szománzolt acsállomos, csinnozott acsállomos és szománzolt öntöttvasból.
mosókonyha-, fürdőszoba és kórszoba-berendezések.

➔ Különféle szerek és gépek a konyha és háztartás részére. ➔

Pinoze- és tejgazdászati szerek és berendezések.

Különféle szerek a lakások megvilágításához, tisztításához és fűtéséhez.

➔ Teljes konyhaberendezések háztartások és szállodák részére. ➔

Konyha- és háztartási butorok fából és vasból.

Theakészletek, kávékészletek, theaasztalok, valódi orosz szamovoirok.

A cs. kir. szab. berndorf alpacca-ezüst és alpacca-árúk magyarországi főraktára.

➔ **Vendéglő- és kávéház berendezések gyári árban számíttatnak.** ➔

Az első cs. kir. szab. KITSCHOLT ÁGOSTON-féle vasbutor-gyár magyarországi főraktára.

A solingi J. A. HENKELS-féle késáru-gyár raktára.

KÉPES ÁRJEJYZÉKKEL KIVÁNATRA SZOLGÁLUNK.

Kais. kön. priv. Glasfabrikanten

C. STÖLZLE'S SÖHNE.

Niederlage: B U D A P E S T, VI., Königsgasse Nr. 50.

Glasfabriken und Raffinerien:

Alt-Nagelberg (Centrale),
 Neu-Nagelberg, Soffenswald,
 Eugenia, Eilfgang
 Suchenthal u. Georgenthal in Böhmen Franz-Josef-Bahn.

in Niederösterreich
 a/d. Franz-Josef-Bahn

Glasfabriken-Niederlagen:

Wien (Centrale) Wieden Freihaus 2. III. Hof.
 " Rudolfsheim, Schönbrunnerstrasse 26.
 Prag Wenzelsplatz 47 neu.
 Budapest VI., Königsgasse 50.

Diese Manufakturen umfassen 7 Glasfabriken mit 14 Gasöfen, und neuester Konstruktion Strecköfen nach belgischem Systeme; von diesen Fabriken ist eine über 100 und drei andere zwischen 40 und 50 Jahre im Betriebe. Die Fabrikation umfasst alle erdenklichen Sorten Glaswaren Vorzüglich weisses Crystallglas für Service, Press- und Gussglas, Farben, Schliff, Kreiden, Grün, Braunglas. Anerkannt berühmtes böhmisches und belgisches Tafelglas in allen Grössen, Stärken, Farbentafeln in allen Nuancen. **Specialität:** Glasgeschirre für Gasthaus, Kaffeehaus, Haushaltungsgebrauch in Guss und Schliff. Aelteste und weltberühmte Fabrikation von **Syphon's** glatt und mit Firmaätzung, **Gazeuseflaschen** mit **Kugerverschluss**.

Beleuchtungsartikel für Petroleum, Oehl, Gas und Elektrotechnik.

Aelteste Lieferanten für Eisenbahnen und Dampfschiffe. — Glasätzerei, Gravurwerkstätten, Malerei, Sandgebläse.

Muster und Special-Courante stets zu Diensten.

Minden borkezeléshez szükségelt anyagok, és pedig: **viza-hólyag, bor-zamat** (Weinbouquet), **borderítő-por** (Klärungspulver), **ugy porok a bor savanyúságának megszüntetésére**; továbbá **tökéletesen ártalmatlan borfestékek, glycerin, gelatin, kénlapocskák** nemkülönbön **parafa-dugók** és palaczkokra való **cinn-csipkák** (Kapseln) a legjobb minőségben s legdúsabb választékban kaphatók: **Arjegyzések és kezelési jegyzék**

Watterich Arnold

ur kereske-
désében **BUDAPEST,**
Dohány-utca 1. szám a.

==== ingyen ====

Alle Bedarfsartikel zu Wein-Manipulation, wie: **Hausenblase, Weinbouques, Klärungspulver, unschädliche Weinfarben, Einschlag, Gelatine, Stoppeln, Glycerin, Zinnkapseln etc.,** in besten Qualitäten billigst bei

ARNOLD WATTERICH

BUDAPEST,
Tabakgasse Nr. 1. (Huszár-ház).

Preiscourante und Manipulation
==== gratis ====

ADOK

egy felöltőt, bélelve **8 frtért**, egy öltözetet, gyapjuból, valódi színű **14 frtért**, egy kammgarn-öltözetet **15 frt 50 krért**, egy zubbonyt (sacco) gyapjból valódi színű, **7 frtért**, egy salon-öltözetet **25 frtért**. Mind legújabb divatu, gondosan készítve. **Jó és tartós.** A **legfinomab** angol és francia kelmékből ugyanazon ár-arányban, — Legnagyobb minta-gyűjtemény mértékszerinti megrendelésekre.

ROTHBERGER JAKAB,

es. és kir. udvari szállító.

Budapest, Kristóf-tér 2-ik sz. I. emelet,
a „nagy Kristófhöz“ címzett házban.

Hirdetmény.

A „Gödöllő-vidéki szőlőtermelő- és pincze szövetkezet“ részéről közhírré tétetik, miszerint; a gödöllői m. kir. korona uradalom tulajdonát képező az „**Erzsébet királyné**“-hoz címzett gödöllői emeletes **vendéglő, vendégszoba, étterem, játékszoba, vendéglős-lakás, kávéházzal,** a hoszá tartozó ivó- és mellék épületekkel, folyó évi Október hó 24-ik napjától három évre, sör- és bormérés joggal együtt, zárt ajánlatok útján **haszónbérbe kiadó.**

Az ajánlatok 750 forint bánatpénzzel folyó évi jul. 30-ik napjáig bezárólag, a „Gödöllővidéki szőlőtermelő és pincze szövetkezet“hez küldendők, a hol is a részletes feltételek megtudhatók.

Gödöllön, 1886. június hó 24-én.

Az igazgatóság.

Petanovits József kávéháza

Aranykéz-utca „Nemzeti szálloda.“

A pinczerek gyűlhelye és találkája.

Café Josef Petanovits

Goldene Handgasse, „Hotel National.“

Verkehr und Sammelplatz der Kellner.

Kiadó sörcsarnok.

A székesfehérvári színház részvény-társulat tulajdonát képező, s a színházépületben levő

SÖRCARNOK

hozzá tartozó lakással s mellékhelyiségekkel. **1886-ik évi november hó 1-től számítandó 3, esetleg 6 évre** bérbe fogván adatni, bérleti szándékozók ezennel fölhivatnak, hogy **150 azaz: Egszázötven forint bánatpénzzel** ellátott ajánlataikat alólirott nál legkésőbb f. évi **augusztus hó 15-ik** napjáig benyujtsák.

A bérleti föltételek alólirott nál bármikor betekintheők.

Kelt Székesfehérvárott 1886. július hó 12-én.

A székesfehérvári színházi részvénytársulat igazgatóságának nevében:

Dr. Varga Zsigmond s. k.
alelnök.

Für Hotel, Café u. Restauration Besitzer

empfiehlt Gefertigter seine

Complete Cafésparherde mit u. ohne Geschirre,

so auch einzelne Bestandtheile derselben als: **Bemeri, feuerfeste Thoncilinder in 4 verschiedenen Dimensionen, bewegliche Röste, Roststäbe, Platten etc. Kupferne Küchengeschirre Kessel u. Kesselhäuser in jeder Art u. Größe, geaichte Kupfer-Messzimente, Trichter u. s. w.**

Verzinnungen u. Reparaturen

werden solid, rasch und billig ausgeführt;

alte Metalle

in Kauf u. Tausch genommen.

Um geneigte Aufträge bittet
Hochachtungsvoll

Kreisel Ágoston

Kupferschmied,

Budapest, VII, Dohány utca 6.

SZALÁMI

Szalámi la	100 ko. frt	135.—
Rózsa paprika legfinomabb.	100 " "	120.—
Tarhonya tojásos legfinomabb	100 " "	34.—
Uj rózsza krumpli	100 " "	7.—
Uj vörös hagyma	100 " "	9.—
Szalonna finom paprikás	100 " "	54.—
Fehér bor val. Magyarádi fin. 100 Lit.		23.—
Szilvorium valódi szyrémi 100 " "		48.—

ajánlja **5 kilós** posta-csomagba is, szilvorium és bort csak 56 literes és nagyobb hordókban.
Megjegyzem, hogy csak is a legfinomabb minőségű árukat ajánlom.

BENISCH S. J.
Szegeden.

Friedmann Manó

mészárosmester

BUDAPEST, IV., Duna-utca 10. sz.

A fővárosi és vidéki szállodás és vendéglős uraknak minden időszakban a legkitűnőbb

marha- és borjuhust

szállíthat. — Megrendelések méltányos árak mellett gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Kutschera Mihály közvetítő intézete.

Van szerencsém a n. é. vendéglős- és kávéos uraknak becses tudomására hozni, hogy közvetítő intézetemet f. évi május-hó 1-től fogva Budapest, belváros Lipót-utca 1. szám alá helyeztem át. Ennél fogva kérvén, miszerint előforduló szükség esetében, akármily nemű üzleti személyzetre nézve bizalommal hozzámm fordulni méltóztassék, mely tisztelettel maradtam

Kutschera Mihály,
főügynök.Iroda: Lipót-utca 1. sz. Duna-utca sarkán.
Lakás: IV., Lipót-utca 10. sz.**LAKOS LAJOS**

ajánlja cs. k. szabadalmazott kifalazás nélküli

TAKARÉK-TÜZHELYEIT

A betétek meghajlás ellen bordákkal vannak ellátva. Készíték szinte új találmányu asztallal ellátott tüzhelyeket és a konyháról gőzküszövével ellátva

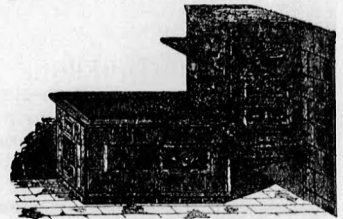
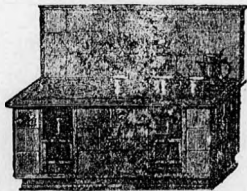
szabályozható takaréktüzhelyeket,

melyeken lehet egy főzőlapon kevesebb égganyaggal főzni, készít és raktáron tart konyhaberendezéseket uraságok, magánzők és vendéglősök számára nemkülömben asztali takaréktüzhelyeket, falburkolatokat, cserép vagy márványból Beefsteak-tüzhelyeket,

sütő- és pasteta-kemenczék, füstkeletkezés minden konyha- vagy szobafüstsénel elhárítatik.

Minden általam készített munkáért jóttalok.

Budapest, IV. ker., Kalap- és Lipót-utca sarkán 10. sz.

Brünni kelme

egy elegáns

tavaszi öltönyre

320 darabokban t. i. 4 bécsi rőf 4 frt 80 kr. finom, 7 frt 10 kr. legfinomabb, 10 frt 50kr. legeslegfinomabb

valódi gyapjukelme

postautánvétellel küldi

**Tuchfabriks-Niederlage
SIGEL-IMHOF**

Brünnen, tisztességes és lelkiismeretes cég. Nyilatkozat: Fenti cég irányában tekintve solid eljárását, a nagy közönség bizalommal viseltetik. Ezt az bizonyítja, hogy Siegel-Imhof cég mintaküldi megrendelésekre is kevés pénzért a legjobb árut szállítja.

Mintán azonban kétes híré cégek „Brünni áru” elnevezéssel visszaélnék, kívánatra a fenti cég is szívesen küld mintákat ingyen és bérmentve.

VÁRPALOTÁN**gróf Zichy Paulina**

pinczejében

nagyminőségű finom borok eladó.

Tudakozhatni szerkesztőségünkben.

LETH és SPERLICH

Magyarország legelső és legnagyobb

elhelyező intézete

szállodai-, vendéglői-, és kávéházi-személyzetnek.

Budapest, kalap-utca 5. szám.

Telephon 392. szám.

**Trinken Sie
Karlstädter Sauerling**

dies ist der reinste, beliebteste und billigste alkalischer Natron Sauerling. Mit Wein oder Früchtersäfte bestes Erfrischungstrank.

General-Dépôt für Ungarn:

bei

CARL RICHTER
Donagasse Nr. 11.

so auch in allen Mineralwasser Spezeriehandlungen und Restaurants erhältlich.

Preise: 1 1/2 Lit 22 kr., 1 Lit, 17 kr., 1/2 Lit, 12 kr. — Leere Flaschen werden á 7, 5 und 4 kr. retourgenommen.

FRANZÖS.**SENF.****Ungarische Industrie.**

Das beste und billigste Senf-Fabrikat, unterscheidet sich dadurch von andern ähnlichen Fabrikaten, dass ich den besten Weinessig eigener Erzeugung dazu verwende und dadurch für die Gesundheit von grossen Einfluss ist.

L. MOCZNIK

Weinessig-Senf und Conserven Fabrik.

BUDAPEST, Tabakgasse 32.

Procourante versende ich auf Verlangen sofort.